

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 8 ods. 2 a 5 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 10. novembra 2016 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Laššákovej, členke druhého senátu ústavného súdu v zložení: Ľuboš Szigeti (predseda senátu), Jana Laššáková (sudkyňa spravodajkyňa) a Peter Molnár.

2.1 Sudca ústavného súdu a zároveň predseda druhého senátu ústavného súdu Ľuboš Szigeti listom zo 6. októbra 2020 adresovaným predsedovi ústavného súdu vyhlásil podľa § 50 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) svoju zaujatosť vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorou sťažovateľ navrhuje vysloviť porušenie označených základných práv a slobôd okrem iného aj napadnutým uznesením okresného súdu, v ktorom bol sudca ústavného súdu Ľuboš Szigeti činný ako predseda okresného súdu, keď *„vybavoval sťažnosť sťažovateľa [REDACTED] na nesprávne započítanie doby väzby a výkonu trestu v zahraničí, ako i prietahy v označenom konaní pred okresným súdom“*. V závere svojho vyhlásenia uviedol, že jeho nezaujatosť v prejednávanej veci *„môže byť spochybnená... so zreteľom*

na moje predchádzajúce rozhodovanie v obdobnej veci sťažovateľa“, a tak navrhol svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

2.2 Pokynom predsedu ústavného súdu zo 7. októbra 2020 bolo predmetné vyhlásenie sudcu ústavného súdu Ľuboša Szigetiho v súlade s čl. IV bodom 1 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 a dodatku č. 2 z 1. októbra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do tretieho senátu ústavného súdu, ktorý uznesením č. k. III. ÚS 408/2020-6 z 20. októbra 2020 rozhodol, že sudca ústavného súdu Ľuboš Szigeti je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2001/2020.

2.3 Podľa čl. III bodu 1 písm. b) rozvrhu práce neprítomného alebo vylúčeného predsedu druhého senátu ústavného súdu zastupuje predseda prvého senátu ústavného súdu. Podľa čl. II bodu 4 rozvrhu práce predsedníčkou prvého senátu ústavného súdu je sudkyňa Jana Baricová.

2.4 Vychádzajúc z už uvedeného, ústavnú sťažnosť sťažovateľa prerokoval druhý senát ústavného súdu v zložení: Jana Baricová (predsedníčka senátu), Jana Laššáková (sudkyňa spravodajkyňa) a Peter Molnár.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšší súdny úradník okresného súdu napadnutým uznesením sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 10. novembra 2016 rozhodol o započítaní do doby výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 9 rokov uloženého sťažovateľovi rozsudkom Okresného súdu Chiba v Japonsku sp. zn. (Wa) č. 383, 2011 z 10. novembra 2011 dobu obmedzenia osobnej slobody v trvaní 140 dní.

3.1 Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 27. januára 2017.

3.2 Uznesením sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 24. januára 2018 okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

3.3 Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018 tak, že sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutými rozhodnutiami mu bol v rozpore s rozsudkom Okresného súdu Chiba určený dátum ukončenia výkonu trestu odňatia slobody na 14. apríl 2022, pričom podľa názoru sťažovateľa by sa výkon jeho trestu odňatia slobody mal ukončiť už 10. apríla 2021.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie čl. 1 ústavy, ako aj porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 8 ods. 2 a 5 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a prikázal jeho prepustenie na slobodu k 10. aprílu 2021.

6. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

II.1 Sťažovateľom označené referenčné právne normy

14. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

14.1 Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

15. Podľa čl. 5 listiny každý má spôsobilosť na práva.

16. Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

16.1 Podľa čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na dobu ustanovenú zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

17. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

20. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie čl. 1 ústavy a základných práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 8 ods. 2 a 5 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20.1 Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že napadnutými rozhodnutiami mu bol v rozpore s rozsudkom Okresného súdu Chiba určený nesprávny dátum ukončenia výkonu trestu odňatia slobody.

21. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

22. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti ako oneskorene podanú [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

III.1 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

23. Napadnutým uznesením sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 10. novembra 2016 vyšší súdny úradník okresného súdu rozhodol o započítaní sťažovateľovi do doby výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 9 rokov uloženého mu predmetným rozsudkom Okresného súdu Chiba dobu obmedzenia osobnej slobody v trvaní 140 dní.

24. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 27. januára 2017. Sťažovateľ teda využil možnosť podania opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom okresného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

25. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využil), o ktorom bol oprávnený rozhodnúť (a aj rozhodol) okresný súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu sp. zn. 2 Tcud 1/2015 z 10. novembra 2016 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.2 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

27. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave jej predbežného prerokovania vyplýva, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018 nadobudlo právoplatnosť 27. septembra 2018, pričom sťažovateľovi bolo doručené 13. decembra 2018.

28. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd.

28.1 Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia tomuto zástupcovi.

29. Zmeškanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle citovaného § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť, pričom ide o zákonom ustanovený dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

30. Sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018 nadobudlo v zmysle § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku právoplatnosť dňom rozhodnutia, t. j. 27. septembra 2018, keďže Trestný poriadok proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nepripúšťa ďalší riadny opravný prostriedok. Sťažovateľovi bolo napadnuté rozhodnutie krajského súdu doručené 13. decembra 2018. Vychádzajúc z už uvedeného, dvojmesačná lehota uvedená v § 124 zákona o ústavnom súde uplynula 13. februára 2019.

31. Ústavná sťažnosť sťažovateľa podaná na poštovú prepravu 26. augusta 2020 je podaná zjavne po uplynutí uvedenej dvojmesačnej lehoty, v dôsledku čoho ju vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018 nemožno považovať za podanú včas.

32. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 Tos 46/2018 z 27. septembra 2018 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

33. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

34. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

35. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu